

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
Β' ΛΥΚΕΙΟΥ 6.10.2024

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Τι είναι και τι δεν είναι φιλία

[...] Είναι, λοιπόν, και η φιλία κατάσταση ιδανική και κατά φυσικό λόγο απραγματοποίητη. Ο χρόνος τη δυναμώνει, **όταν** αφεθεί απερίσπαστος να μετασηματίσει την πρώτη συμπάθεια, την αφορμή, σε μόνιμο ψυχικό και πνευματικό δεσμό. Και ο ίδιος ο χρόνος τη διαβρώνει, αν άλλοι παράγοντες συνεργαστούν εχθρικά προς τη φιλία.

Ακόμα και ένα αιφνίδιο περιστατικό μπορεί να γεννήσει τη μεγάλη φωτιά της φιλίας. Αν, όμως, δεν ακολουθήσει η ιδιαίτερη εσωτερική επεξεργασία του δεσμού, η φιλία απολιθώνεται. Ο συμπολεμιστής ευγνωμονεί τον συμπολεμιστή που του έσωσε τη ζωή σε μια κρίσιμη ώρα της μάχης. Τον νιώθει φίλο, σωτήρα, αλλά για πόσο; Η ζωή τους ξεχωρίζει και απομένει μόνο η ευγνωμοσύνη, η συγκινημένη θύμηση αυτής της μοναδικής περίπτωσης που τους συνδέει. **Όμως** αυτή δεν είναι αρκετή για να σφυρηλατηθεί φιλία.

Όταν δεν έχουν τι να πουν οι φίλοι, δεν μπορούμε να θεωρούμε τον δεσμό τους γερά θεμελιωμένο. Μπορούμε να μιλούμε για ευγνωμοσύνη, για αφοσίωση, για στοργή, αλλά όχι και για φιλία. Η συγκατάβαση, ο συμβιβασμός, δεν πλάθουν φιλίες. Γιατί η φιλία προϋποθέτει ότι τα δύο πρόσωπα, οι δύο φίλοι μεταμορφώνονται σε δύο τμήματα του ίδιου προσώπου, δύο θελήσεις, δύο σκέψεις, δύο προτιμήσεις και δύο αποφάσεις σε μία.

I.M. Παναγιωτόπουλος

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η συμβατικότητα των ανθρώπινων σχέσεων

Σήμερα ο άνθρωπος παρουσιάζεται σαν μια μηχανή, που την κουρδίζεις και εκτελεί τα πάντα κατά φυσικό τρόπο, ίσως εξωτερικά άμεμπτο, αλλά εσωτερικά ασυγκίνητο. Ο άνθρωπος **δηλαδή** σήμερα, κάτω από την επίδραση του βιομηχανικού πνεύματος, κινείται σαν να υπάρχουν μέσα του ελατήρια ή κουμπιά που τα πιέζουμε, αλλά δεν έχει ψυχή που διψά για αγάπη.

Τα πρωτεία του σημερινού πολιτισμού τα έχουν οι μηχανές, που βάζουν τη σφραγίδα τους επάνω στην οργάνωση των κοινωνιών μας και η ψυχή μας φαίνεται πως δεν αισθάνεται πια την ανάγκη να σμίξει ελεύθερα με άλλες αδελφές ψυχές.

Σήμερα δεν αντικρίζουμε τους συνανθρώπους μας παρά μόνο σαν μέσο και σχεδόν ποτέ σαν αυτοσκοπό. Στη συνάντησή μας ο καθένας για μας είναι μόνο ο έμπορος, ο υπάλληλος, ο σερβιτόρος κ.λπ., ο ρόλος δηλαδή τον οποίο επαγγελματικά έχει ντυθεί. **Γι' αυτό** και μας διαφεύγει ολωσδιόλου ο συνάνθρωπος. Η έννοια *άνθρωπος* μάς μένει έτσι σαν κάτι το αφηρημένο.

Ο άνθρωπος του τεχνικού πολιτισμού έγινε για τον συνάνθρωπό του απαθής, κατάντησε αδιάφορος, έφτασε ως την παθητικότητα. Ο άνθρωπος δεν αναζητά εντατικά τη στενή γνωριμία, που να προέρχεται από κοινά βιώματα, από στενές εσωτερικές αναζητήσεις, παρά κάνει φιλίες συμφερόντων, συνεταιριστικές, εμπορικές φιλίες συμβατικότητας.

I. Ξυροτύρης

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
www.en-dynamei.gr

ΘΕΜΑ Α

A1. Να αποδώσετε περιληπτικά τα χαρακτηριστικά που επιβεβαιώνουν τη συμβατικότητα των ανθρώπινων σχέσεων, σύμφωνα με το **Κείμενο 2** (60-80 λέξεις).

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1. Να γράψετε δίπλα σε κάθε γράμμα τη λέξη **Σωστό** ή τη λέξη **Λάθος**, λαμβάνοντας υπόψη τα νοήματα των **Κειμένων 1 και 2** (δεν χρειάζονται αναφορές στα Κείμενα):

- α.** Ο χρόνος μπορεί να διαλύσει τη φιλία. (Κείμενο 1)
β. Η ευγνωμοσύνη είναι ισχυρό χαρακτηριστικό γνώρισμα της αληθινής φιλίας. (Κείμενο 1)
γ. Ο σύγχρονος βιομηχανικός πολιτισμός έχει επηρεάσει τη συμπεριφορά του ανθρώπου. (Κείμενο 2)
δ. Η σημερινή οργάνωση των κοινωνιών υπονομεύει τον ανθρωπισμό. (Κείμενο 2)
ε. Ο τίτλος του Κειμένου 2 επιβεβαιώνει το περιεχόμενό του.

Μονάδες 10

B2. α) Όταν, όμως, δηλαδή, γι' αυτό: Να απαντήσετε τι φανερώνει καθεμιά από τις παραπάνω διαρθρωτικές λέξεις μέσα στα κείμενα 1 και 2.

Μονάδες 8

B2. β) *«Είναι λοιπόν και η φιλία κατάσταση ιδανική και κατά φυσικό λόγο απραγματοποίητη. Ο χρόνος τη δυναμώνει, όταν αφεθεί απερίσπαστος να μετασχηματίσει την πρώτη συμπάθεια, την αφορμή, σε μόνιμο ψυχικό και πνευματικό δεσμό. Και ο ίδιος ο χρόνος τη διαβρώνει, αν άλλοι παράγοντες συνεργαστούν εχθρικά προς τη φιλία»*, **Κείμενο 1**.

Να δικαιολογήσετε την προσωποποίηση του χρόνου στο παραπάνω απόσπασμα από το **Κείμενο 1**, εξηγώντας τι προσπαθεί να πετύχει ο συγγραφέας με τη χρήση της.

Μονάδες 7

B3. Στην πρώτη παράγραφο του **Κειμένου 2** εντοπίζεται μια αναλογία. Να την παρουσιάσετε και να εξετάσετε τη λειτουργία της μέσα στο κείμενο.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

G1. Με ποιον τρόπο επικοινωνούν μεταξύ τους ως προς το περιεχόμενο τα δύο κείμενα που σας δόθηκαν; Να απαντήσετε σε μία παράγραφο 60-80 λέξεων, αξιοποιώντας τα νοήματα των κειμένων.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Με αφορμή ένα αφιέρωμα της τάξης σου στις ανθρώπινες σχέσεις, ως εκπρόσωπος των συμμαθητών/-τριών σου εκφωνείς ομιλία 300-350 λέξεων, στην οποία αναφέρεσαι α) στους λόγους που σε απομακρύνουν από τους φίλους σου στην καθημερινή ζωή και β) στα γνωρίσματα που εσύ κρίνεις σημαντικά για να θεωρήσεις κάποιον αληθινό σου φίλο.

Μονάδες 30